

Täysistunto

Perjantai 26.6.2020 klo 10.00—13.01

**4. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 neljänneksi lisätalousarvioksi
Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 neljännen lisätalousarvioesityksen (HE 88/
2020 vp) täydentämisestä**

Hallituksen esitys HE 88/2020 vp

Hallituksen esitys HE 97/2020 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 23-27/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 13/2020 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 13/2020 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 25.6.2020 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään lisätalousarvioehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat lisätalousarviota koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 23.01.02: Vähennetään 2 900 000 euroa valtiosihteerien ja erityisavustajien palkkauksesta. (Vastalause 1)
2. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 23.01.02: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus vähentää poliittisten erityisavustajien määrää ja uudistaa valtiosihteerijärjestelmän.” (Vastalause 1)
3. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää valtionosuuksien määräytymistavan kehityshankkeen, jotta mahdollisen toisen korona-aallon tullessa tukea voidaan kohdentaa erityisesti niille kunnille, joille tulee epidemiasta eniten kustannuksia.” (Vastalause 1)
4. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 35.20.34: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus siirtää kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumisen aikarajaa myöhäisemmäksi.” (Vastalause 1)
5. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 35.20.56: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus siirtää asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumisen aikarajaa myöhäisemmäksi.” (Vastalause 1)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2020 vp

7. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.02: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää edellytyksiä sille, että aloittavien yritysten verotusta helpotettaisiin siten, että veroja olisi osittain mahdollista lykätä yhdellä tai kahdella verovuodella. On tärkeää, että käytäntöä luodessa ei synnytetäisi verojen välttelyä ketjutamalla lyhytikäisiä ja verovelkaisia yrityksiä.” (Vastalause 1)

8. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.02: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus aloittaa yhteisöverokannan vaiheittaisen madaltamisen valmistelun lisätäkseen yritysten kilpailukykyä ja vientimahdollisuuksia.” (Vastalause 1)

9. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä laatii Euroopan rahaliiton kehittämistä koskevan linjauksen, jossa kerrotaan Suomen kannat keskeisiin auki oleviin kysymyksiin, ja antaa eduskunnalle selonteon kyseisistä linjauksista syysistuntokaudella.” (Vastalause 1)

10. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus kunnioittaa perustuslakivaliokunnan kannanottoja ja huolehtii, että Suomen vastuut ja riskisaatavat eivät kasva kohtuuttomiksi ja hallitsemattomiksi, edes askel askeleelta useilla pienillä yksittäisillä päätöksillä. Suomen vastuiden kokonaismäärää ja niiden vastuiden toteutumisen todennäköisyyttä on seurattava tarkkaan.” (Vastalause 1)

11. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ilmoittaa, että Suomi ei osallistu EU:n elpymissuunnitelman alaiseen elpymisvälineeseen.” (Vastalause 1)

12. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä tarkastaa varamaksujärjestelmän hankkeen nykytilan ja kiirehtii toimivan varajärjestelmän valmistumista.” (Vastalause 1)

13. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tunnustaa hallitusohjelmansa vanhentuneen ja sen vuoksi laatii ohjelmansa liitteeksi talouden sopeuttamista sekä hallitusohjelmaa ohjaavan ’Sopeutuksen tiekartan’.” (Vastalause 1)

14. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus alkaa aktiivisesti edistämään kansainvälisten ilmastotullien käyttöönottoa. Saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti toteutetut ilmastotullit suuntaavat tuotantoa vähäpäästöisempiin tuotantotapoihin ja asiansa hyvin hoitaneisiin maihin. Tämä tarkoittaa investointeja, työpaikkoja ja verotuloja. Tullit vähentäisivät myös hiili- ja saastevuotoa nykyiseltä tasolta.” (Vastalause 1)

15. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo konkreettisen suunnitelman maahanmuuton kulujen kokonaisvaltaiseksi leikkaamiseksi, mukaan lukien vastaanottotoiminnan, ko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2020 vp

touttamisen, pakolaisneuvonnan sekä palveluiden ja etuisuuksien uudelleenarvioinnin.” (Vastalause 1)

16. Ville Vähämäki ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu oppivelvollisuuden pidentämisestä ja suuntaa määrärahoja lasten varhaisten vuosien tukemiseen sekä vahvistaa moniammatillista tukea neuvoloissa ja varhaiskasvatuksessa.” (Vastalause 1)

17. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus sitoutuu tavoitteisiin, ettei julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen ylitä missään olosuhteissa 80 prosenttia, ja että julkisen talouden kestävyysvaje suljetaan vuosikymmenen loppuun mennessä.” (Vastalause 2)

18. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus sitoutuu sisällyttämään julkisen talouden kestävyysvajeen tielänsä tavoitteen työllisyysasteen nostamisesta 80 prosenttiin vuosikymmenen loppuun mennessä.” (Vastalause 2)

19. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus sitoutuu julkisen talouden rahoitusaseman parantamiseen vähintään viidellä miljardilla vaalikauden loppuun mennessä.” (Vastalause 2)

20. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee syksyllä päätökset, joiden vaikutuksesta syntyy valtiovarainministeriön arvion mukaan 100 000 uutta työllistä tämän vaalikauden aikana.” (Vastalause 2)

21. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee elvyttävän finanssipolitiikan valtiovarainministeriön valmistelusta ja erittelee toimenpiteet selkeästi, jotta niiden jälkikäteen arviointi on mahdollista.” (Vastalause 2)

22. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että talouden elvyttämiseksi ja koko maan elinvoiman ja kasvun varmistamiseksi tiestön korjausvelkaa kurotaan umpeen korottamalla teiden asfaltointien määrä vähintään 6 000 km:iin vuositasona. Tällä tavalla voidaan peruskorjata myös maakuntien ja maaseudun pahasti rapautunutta tieverkkoa.” (Vastalause 2)

23. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömästi toimeen kattavien ja vaikuttavien työllisyystoimien aikaansaamiseksi.” (Vastalause 3)

24. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii suunnitelman julkisen talouden vakauttamiseksi tämän vaalikauden aikana.” (Vastalause 3)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2020 vp

25. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että koko kuntien korotettu jako-osuus yhteisöverotuotosta tasataan oikeudenmukaisesti valtionosuuksien tasausjärjestelmän kautta.” (Vastalause 3)

26. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa riittävän lisärahoituksen korkeakouluille uusista aloituspaikoista aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi kokonaisuudessaan.” (Vastalause 3)

27. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää riittävästi resursseja yritystukien hakuprosessin ja valvonnan tehostamiseen sekä luo selkeän ohjeistuksen yritystukien väärinkäytösten estämiseksi.” (Vastalause 3)

28. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esityksen yleisen ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan käyttöönottamiseksi.” (Vastalause 3)

29. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus huomioi kustannustuen myöntämisessä erilaiset yhdistykset ja järjestöt, joiden toimintaan ja tuloihin koronavirushiiri on vaikuttanut merkittävästi.” (Vastalause 3)

30. Päivi Räsänen kd Sari Tanuksen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu suunnitellusta uutistoiminnan tukemisesta erillisen tukilautakunnan kautta ja tukee mediaa tasapuolisesti puuttumatta uutistoiminnan sisältöön.” (Vastalause 3)

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 32, ei 23; poissa 144 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 43, ei 11, tyhjiä 1; poissa 144 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 5 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 41, ei 13, tyhjiä 1; poissa 144 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ehdotus 6 poistetaan; sitä ei esitetty eikä kannatettu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2020 vp

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 42, ei 13; poissa 144 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 42, ei 13; poissa 144 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 44, ei 11; poissa 144 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 43, ei 12; poissa 144 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 30, ei 24; poissa 145 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2020 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 32, ei 23; poissa 144 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 23). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 24). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 25). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 26). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 27). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 21, tyhjiä 3; poissa 144 (äänestys 28). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 35, ei 18, tyhjiä 2; poissa 144 (äänestys 29). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 24; poissa 144 (äänestys 30). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 88/2020 vp ja sitä täydentävään hallituksen esitykseen HE 97/2020 vp sisältyvän ehdotuksen vuoden 2020 neljänneksi lisätalousarvioksi mietinnön mukaisena. Eduskunta yhti valiokunnan ehdotukseen lisätalousarvioaloitteiden LTA 23—27/2020 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen vuoden 2020 neljännen lisätalousarvion soveltamisesta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Lopuksi päätetään epäluottamuslause-ehdotuksista.

Keskustelussa on tehty seuraavat ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle:

Timo Heinonen kok Sanni Grahn-Laasosen kok kannattamana: ”Hallitus ei ole pystynyt päättämään ennätysmäiseen velkaantumiseen johtavan lisätalousarvion yhteydessä ensimmäisistäkin konkreettisista reformeista, joilla työllisyysastetta nostetaan pysyvästi, kestävää kasvua vahvistetaan, kestävyysvajetta kurotaan umpeen ja lisävelkaantuminen saadaan päättymään edes 2030-luvulla. Eduskunta toteaa, että hallitus ei tämän johdosta nauti eduskunnan luottamusta.”

Sari Essayah kd Sari Tanuksen kd kannattamana: ”Hallitus ei ole tuonut eduskunnalle hallitusohjelman mukaisia työllisyystoimia, eikä sillä ole selkeää suunnitelmaa talouden tasapainottamiseksi. Hallitus on tuonut koronaviruksen varjolla eduskunnalle menolisäyksiä ja esityksiä, jotka eivät liity akuutin kriisin hoitamiseen mutta jotka lisäävät entisestään jul-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2020 vp

kisen talouden alijäämää pitkällä aikavälillä. Eduskunta toteaa, ettei hallitus tämän johdosta nauti eduskunnan luottamusta.”

Lulu Ranne ps Vilhelm Junnilan ps kannattamana: ”Hallitus pitää kiinni itsepäisesti ideologisesta hallitusohjelmastaan ja samalla velkaannuttaa Suomea poikkeuksellisella tavalla. Hallitusohjelma ja siitä johdettavat toimet eivät tule kohentamaan työllisyyttä, kansalaisten ostovoimaa, kilpailukykyä tai vientiä ja ovat ylimitoitetuilla ilmastotavoitteillaan haitallisia teollisuudelle ja taloudelliselle toiminnalle. Eduskunta toteaa, että hallitus ei tämän johdosta nauti eduskunnan luottamusta.”

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensin äänestetään Sari Essayah’n ehdotuksesta Timo Heinosen ehdotusta vastaan, jonka jälkeen voittaneesta ehdotuksesta Lulu Ranteen ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Timo Heinosen ehdotus ”jaa”, Sari Essayah’n ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 42, ei 13; poissa 144 (äänestys 31). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Timo Heinosen ehdotuksen.

2) Lulu Ranteen ehdotus ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 43, ei 12; poissa 144 (äänestys 32). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Lulu Ranteen ehdotuksen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoisat edustajat! Nyt suoritamme äänestyksen, jossa ollaan mahdollisimman täydellä joukkueella. Toivon, että saliin tullaan pääovesta valtiosalin puolelta ja poistutaan äänestyksen jälkeen sivuovista.

Nyt pyydän niitä edustajia, joiden sukunimi alkaa kirjaimella A—J, jäämään saliin, muut edustajat pyydän poistumaan odottamaan äänestysvuoroaan.

[Koneäänestys suoritettiin porrastetusti neljässä ryhmässä aakkosittain.]

3) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 44, tyhjiä 23; poissa 27 (äänestys 33).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.